

Hogyan kell eljárni? - Magyarország

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?
- 2 Van határideje a perindításnak?
- 3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?
- 4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?
- 5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?
- 6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?
- 7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?
- 8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?
- 9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?
- 10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?
- 11 Kérelmezhetek költségmentességet?
- 12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?
- 13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbebocsátkozás határidejéről)?

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

A pénz fizetésére irányuló, lejárt követelés fizetési meghagyás útján is érvényesíthető, illetve törvényben meghatározott követelések csak fizetési meghagyás útján érvényesíthetőek. E nemperes eljárás a közjegyző hatáskörébe tartozik. Tekintse meg a [fizetési meghagyásos eljárás](#) témát.

Magyarországon rendelkezésre állnak alternatív vitarendezési mechanizmusok. Tekintse meg az [alternatív vitarendezési mód](#) témát.

2 Van határideje a perindításnak?

Az, hogy van-e a perindításnak határideje, és ha igen, az hogyan alakul, ügytől függően eltérő. A tulajdoni igény érvényesítése esetében például nincs perindítási határidő és az nem is évül el. A szerződésen kívül okozott kár megtérítése iránti igény esetében pl. nincs perindítási határidő, de ezen igény esetében érvényesül az általános elévülési határidő (5 év), amit a bíróság a másik fél erre történő hivatkozása esetében a perben figyelembe vesz. Vannak továbbá olyan igények, amelyek tekintetében jogszabály meghatározza a perindításra rendelkezésre álló határidőt.

A fentiekre tekintettel a határidők kérdésének tisztázásához javasoljuk, hogy forduljon jogi tanácsadóhoz, ügyvédhez, vagy a polgárok bíróságához fordulását segítő információs irodához.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

A joghatóság kérdését, amely arra ad választ, hogy egy külföldi elemet tartalmazó ügyben melyik állam bíróságai jogosultak eljárni, az uniós jog, a vonatkozó nemzetközi egyezmények és a magyar nemzetközi magánjogi szabályok válaszolják meg a különböző ügytípusok vonatkozásában.

Releváns uniós jogforrások, többek között, a polgári és kereskedelmi ügyekben általánosságban az [1215/2012/EU rendelet](#), illetve az ún. [új luganói egyezmény](#) (amelyet a 2009/430/EK határozat hirdetett ki), a házassági perek és a gyermekekkel szembeni szülői felelősséggel kapcsolatos ügyekben a [2201/2003/EK rendelet](#), míg tartási ügyekben a [4/2009/EK rendelet](#).

Amennyiben sem az uniós jog, sem a Magyarországot kötő több- vagy kétoldalú egyezmények sem alkalmazandók, [a nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvény](#) szabályozza a joghatóságot.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Tekintse meg a [Bíróságok hatásköre és illetékessége – Magyarország](#) témát.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

Tekintse meg a [Bíróságok hatásköre és illetékessége – Magyarország](#) témát.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

A perben mint fél személyesen vagy meghatalmazottja útján az járhat el, aki

- a polgári jog szabályai szerint teljes cselekvőképességgel rendelkezik,
- olyan cselekvőképességében részlegesen korlátozott nagykorú, akinek a polgári jog szabályai szerinti cselekvőképessége a per tárgyára, illetve a perbeli eljárási cselekményekre kiterjedő hatállyal nincs korlátozva, vagy
- aki a per tárgyáról a polgári jog szabályai szerint érvényesen rendelkezhet.

A perben a fél nevében törvényes képviselője jár el, ha

- a félnek nincs perbeli cselekvőképessége,
- a fél részére a cselekvőképessége érintése nélkül rendelték törvényes képviselőt, kivéve, ha a fél személyesen vagy meghatalmazottja útján fellép, vagy
- a fél nem természetes személy.

[A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény](#) (a továbbiakban: Pp.) kötelezővé teszi a jogi képviselővel történő eljárást a peres eljárás során. A Pp. a kötelező jogi képviselet főszabálya alól a járásbírói elsődleges hatáskörbe tartozó ügyekben, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozó munkaügyi perekben kivételt tesz, ezekben az ügyekben törvény eltérő rendelkezése hiányában nem kötelező a jogi képviselet.

A Pp. meghatározza azt is, hogy ki tekinthető jogi képviselőnek. Jogi képviselőként tipikusan ügyvéd, ügyvédi iroda képviseli a feleket. Kötelező jogi képviselet esetében – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a jogi szakvizsgával rendelkező személy saját ügyében jogi képviselő nélkül is eljárhat.

Azokban az eljárásokban is, ahol nem került előírásra a kötelező jogi képviselet, lehetőség van arra, hogy a fél helyett a keresetlevelet a fél, illetve a törvényes képviselője által választott meghatalmazott (pl. ügyvéd) nyújtsa be. Az arra vonatkozó szabályokat, hogy ki lehet meghatalmazott, ki van kizárva a meghatalmazottak közül a Pp. rendezi.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

A per megindításához a keresetlevelet a per lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságnál kell közvetlenül benyújtani. A Pp. a járásbírói hatáskörébe tartozó perben, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozó

munkaügyi perben jogi képviselő nélkül eljáró felperes számára lehetőséget biztosít arra, hogy a keresetet a lakóhelye, székhelye, munkahelye szerinti vagy a perre illetékes bíróságon, az erre a célra meghatározott ügyfelfogadási időben szóban is előadhatja, melyet a bíróság az erre rendszeresített nyomtatványon rögzít.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

A bírósági eljárás nyelve a magyar. Törvény, az Európai Unió kötelező jogi aktusa, illetve nemzetközi egyezmény eltérő rendelkezése hiányában a bíróságnak címzett beadványokat magyar nyelven kell előterjeszteni, a bíróság a beadványokat és a határozatát magyar nyelven küldi meg. A bírósági eljárásban szóban mindenki jogosult anyanyelvét, nemzetközi egyezményben meghatározott körben pedig regionális vagy nemzetiségi nyelvét használni.

A Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartájához csatlakozással Magyarország – egyebek mellett – arra vállalt kötelezettséget, hogy a horvát, német, román, szerb, szlovák, szlovén, romani és beás nyelvek vonatkozásában megengedi

- a bíróság előtt személyesen megjelenő félnek a saját regionális vagy kisebbségi nyelve használatát anélkül, hogy az számára külön költséget jelentsen,
- a regionális vagy kisebbségi nyelven készült dokumentumok és bizonyítékok benyújtását, ha szükséges tolmácsok és fordítások segítségével.

A bíróság tolmácsot, jelnyelvi tolmácsot, illetve fordítót rendel ki, ha a nyelvhasználat jogának érvényesülése érdekében vagy egyébként a Pp.-nek a nyelvhasználattal kapcsolatos rendelkezése értelmében szükséges.

A keresetlevelet írásban a per bíróságánál kell benyújtani. Kötelező vagy választott elektronikus kapcsolattartás esetén a benyújtás jogszabályban meghatározott módon, elektronikus úton történik. Papír alapú kapcsolattartás esetén a benyújtás postai úton vagy személyesen (ügyfelfogadási időben a kezelőirodákban, vagy munkaidő alatt bármikor, a bíróság bejaratánál felállított gyűjtőszekrénybe helyezéssel) történik, de a járásbíróság hatáskörébe tartozó perben, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozó munkaügyi perben jogi képviselő nélkül eljáró felperes a keresetet lakóhelye, székhelye, munkahelye szerinti vagy a perre illetékes bíróságon, az erre a célra meghatározott ügyfelfogadási időben szóban is előadhatja, melyet a bíróság az erre rendszeresített nyomtatványon rögzít.

A keresetlevél faxon nem adható be.

Az elektronikus úton történő előterjesztés kérdésében tekintse tekintse meg az [Automatikus feldolgozás](#) témát.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

A pert keresetlevéllel, a keresetet tartalmazó írásbeli beadvánnyal kell megindítani. A keresetlevél tartalmi követelményeit, valamint a keresetlevélhez csatolandó iratokat a Pp. részletesen meghatározza.

A járásbíróság hatáskörébe tartozó perben, illetve a közigazgatási és munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozó munkaügyi perben jogi képviselő nélkül eljáró félnek erre rendszeresített nyomtatványon kell előterjesztenie a keresetlevelet. Ez a jogi képviselő nélkül eljáró fél igényérvényesítését nagyban segíti, mivel a nyomtatványon megjelennek a keresetlevél kötelező tartalmi elemei, valamint a nyomtatvány utal a csatolandó mellékletekre. A nyomtatványok közzétételre kerültek a bíróságok központi internetes honlapján (<http://birosag.hu/nyomtatvany-urlapok/keresetlevel-nyomtatvanyok>).

A keresetlevelet és mellékleteit papír alapú kapcsolattartás esetén egyfel több példányban kell benyújtani, mint ahány fél a perben érdekelt van. Ha több félnek közös képviselője (meghatalmazottja) van, részükre együttesen egy példányt kell számításba venni.

A keresetlevél elektronikus úton történő előterjesztése esetére tekintse meg az [Automatikus feldolgozás](#) témát is.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

A polgári eljárásban az illeték megfizetése kötelező. Az illeték mértékét az egyes eljárásokban [az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény](#) határozza meg. Az illetéket az eljárást kezdeményező fél a keresetlevél benyújtásával egyidejűleg köteles megfizetni, kivéve, ha az illeték megfizetéséről utólag kell határozni. Az utóbbi esetben az illetéket az viseli, akit a bíróság erre kötelez.

A polgári perben eljáró bíróság - hiánypótlási felhívás kiadását mellőzve - a keresetlevelet visszautasítja, ha a felperes nem fizette meg a keresetlevélben megjelölt pertárgyértéknek vagy a jogszabályban meghatározott tételes illetéknek megfelelő mértékű eljárási illetéket, valamint költségkedvezmény iránti kérelmet, illetve jogszabályon alapuló költségkedvezményre történő hivatkozást sem terjesztett elő.

A felet a perben jogai érvényesítésének az elősegítése érdekében költségkedvezmények illethetik meg.

Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a felet a személyes költségmentesség és a személyes költségfeljegyzési jog a jövedelmi- és vagyoni viszonyai alapján kérelemre, míg a személyes illetékmentesség a személye alapján hivatalból illeti meg. A felet a tárgyi költségkedvezmény az eljárás tárgyánál fogva, a mérsékelt illeték kedvezménye pedig meghatározott perbeli események bekövetkezése esetén hivatalból illeti meg.

Az illetékmentesség vagy az illeték lerovására kötelezett személyt mentesíti az illeték lerovása alól vagy az illeték tárgyára vonatkozik. Illetékmentesség esetén a fél mentes az illeték előzetes megfizetése, és - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a meg nem fizetett illeték megfizetése alól. Az illetékmentesség nem mentesíti a felet a végrehajtási eljárás során meg nem fizetett illeték megfizetése alól. Az illetéktörvény határozza meg azon jogalanyokat, akik személyes illetékmentességben részesülnek. Ilyen pl. a Magyar Állam, a helyi önkormányzat, a költségvetési szerv, az egyház.

Tárgyi illetékmentesség esetén mindkét fél mentesül az illeték megfizetése alól, függetlenül a jövedelmi és vagyoni viszonyaitól. Tárgyi illetékmentes pl. a költségkedvezmény tárgyában hozott határozat elleni jogorvoslati eljárás, a bontóperben a házasság vonatkozásában indított viszontkereset, a határozat kijavítása, kiigazítása illetve kiegészítése iránti kérelem.

A feleket jövedelmi és vagyoni viszonyaikra tekintet nélkül tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg pl. a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perben, a közhatalom gyakorlásával okozott kár megtérítése iránti perben. Akit tárgyi illetékfeljegyzési jog illet meg, mentesül az illeték előzetes megfizetése alól. Ilyen esetben az a fél fizeti az illetéket az eljárás végén, akit a bíróság erre kötelez.

Mérsékelt illeték kedvezménye esetén a fél mentes az illeték egy részének a megfizetése alól. A mérsékelt illeték a többitől lényegesen eltérő, sajátos kedvezmény, annak igénybevétele nem a fél személyi körülményeihez vagy az eljárás tárgyához kötődik, hanem kérelem nélkül, meghatározott perbeli események bekövetkezéséhez.

Az illeték előzetes megfizetése alóli mentesség kedvezményét a költségmentesség és a költségfeljegyzési jog kedvezménye is magában foglalja. A költségmentesség is lehet tárgyi, illetve személyes költségmentesség. A tárgyi költségmentes ügyek körét és a személyes költségmentesség engedélyezésének feltételrendszerét jogszabály határozza meg. Tárgyi költségmentes ügy pl. a gondnoksági per.

A költségfeljegyzési jog is lehet tárgyi, illetve személyes költségfeljegyzési jog. Tárgyi költségfeljegyzési jog illeti meg a feleket pl. származási perben, szülői felügyelettel kapcsolatos perben.

 [Az ügyvédi tevékenységről szóló törvény](#) szerint az ügyvédi tevékenység folytatására adott megbízás – az ügyvédi tevékenységről szóló törvény és a Polgári Törvénykönyv eltérő rendelkezése hiányában – szabad megállapodás tárgya, így a felek a megbízási díjban is – az ügyvédi tevékenységről szóló törvény által meghatározott keretek között – szabadon állapodhatnak meg. A költségkedvezmények közé tartozik a pártfogó ügyvédi díj előlegezése vagy megfizetése alóli mentesség is. A pártfogó ügyvédi képviselőt a jogi segítségnyújtó szolgálat engedélyezi.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

A felet a perben a jogai érvényesítésének az elősegítése érdekében tárgyi és személyes költségmentesség is megillesheti. Személyes költségmentesség a természetes személyt jövedelmi és vagyoni viszonyai alapján kérelmére, tárgyi költségmentesség az eljárás tárgyánál fogva hivatalból illeti meg. Költségmentesség esetén a fél mentes az illeték előzetes megfizetése, - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a per során felmerülő költség előlegezése és a meg nem fizetett illeték, továbbá az állam által előlegezett költség megfizetése, valamint a perköltség-biztosíték letétele alól.

Jogszabály határozza meg azokat a jövedelmi, vagyoni jellegű feltételeket, amelyek teljesülése esetén a fél személyes költségmentességben részesíthető, valamint a tárgyi költségmentesség eseteit.

Az Európai Unió tagállamának állampolgára és az Európai Unión kívüli államnak az Európai Unió tagállamában jogszerűen tartózkodó állampolgára a magyar állampolgárokra irányadó feltételek szerint, egyéb külföldi állampolgár pedig nemzetközi szerződés alapján jogosult személyes költségmentességre és személyes költségfeljegyzési jogra.

Az Európai Unió tagállamának állampolgára és az Európai Unión kívüli államnak az Európai Unió tagállamában jogszerűen tartózkodó állampolgára esetén a költségmentesség a tárgyalásra történő utazás költségére is kiterjed, ha a fél tárgyaláson történő jelenléte a törvény alapján kötelező.

Ha külföldi állam joga a magyar félnek a tárgyi költségfeljegyzési jognál több kedvezményt biztosít a külföldi bíróság előtt, a perben ezen előnyösebb szabályokat kell alkalmazni a magyar bíróság előtt pereskedő külföldi féllel szemben is.

Kérem tekintse meg a [Költségmentesség](#) témát is.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztetem-e elő?

Főszabály szerint a kereset akkor benyújtott, amikor beérkezik a bíróságra és azt a bírósági irodában érkeztetik. Elektronikus kapcsolattartás esetén, fő szabály szerint a beadványt akkor kell benyújtottnak tekinteni, ha az informatikai rendszer befogadás-visszaigazolást küldött.

Annak, hogy a keresetlevél mikor tekintendő benyújtottnak különösen azokban az esetekben van jelentősége, amikor jogszabály meghatározza a keresetindításra rendelkezésre álló határidőt. Ezek a határidők különbözőek az időtartam tekintetében, és abban is, hogy a keresetlevél mikor tekintendő határidőben benyújtottnak.

A Pp. az eljárásjogi jellegű határidők tekintetében akként rendelkezik, hogy a határidő elmulasztásának következményeit nem lehet alkalmazni, ha a bírósághoz címzett beadványt legkésőbb a határidő utolsó napján a bíróság címére ajánlott küldeményként postára adták. Ha a perben a kapcsolattartás elektronikus úton történik, a határidő elmulasztásának következményeit - a napokban, munkanapokban, hónapokban vagy években megállapított határidő esetén - nem lehet alkalmazni, ha a bírósághoz intézett beadványt legkésőbb a határidő utolsó napján elektronikus úton az informatikai követelményeknek megfelelően előterjesztették. Azonban ezek a szabályok a keresetlevél benyújtására jogszabályban megállapított határidő számítására – ha jogszabály másként nem rendelkezik – nem alkalmazható, ezért ilyenkor a keresetlevél akkor tekintendő határidőben benyújtottnak, ha az legkésőbb a keresetindítási határidő utolsó napján meg is érkezik a bíróságra.

A keresetlevél késedelmes benyújtása esetén, a bíróság a keresetlevelet visszautasítja. A bíróság a keresetlevelet visszautasító végzést a felperesnek kézbesíti és intézkedéséről az alperest értesíti. A végzés ellen a felperes külön fellebbezéssel élhet.

A fentiekre tekintettel annak tisztázása érdekében, hogy a keresetlevél mikor tekintendő határidőben benyújtottnak, javasoljuk, hogy forduljon jogi tanácsadóhoz, ügyvédhez, vagy a polgárok bírósághoz fordulását segítő információs irodához.

Ha a járásbíróság hatáskörébe tartozó perben, illetve a közigazgatási és munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozó munkaügyi perben jogi képviselő nélkül eljáró felperes a keresetét a lakóhelye, székhelye, munkahelye szerinti vagy a perre illetékes bíróságon, az erre a célra meghatározott ügyfelfogadási időben szóban is előadhatja, ekkor a bíróság részéről eljáró személy a felet megfelelő útbaigazítással is ellátja, a hiányok pótlására nyomban felhívja. Egyebekben a bíróság arról konkrétan, hogy az eljárás rendben megindult, a feleket nem értesíti. A bíróság a keresetlevél beérkezését követően megvizsgálja, hogy az tartalmazza-e a törvény által előírt kötelező elemeket.

Ha a keresetlevél perfelvételre alkalmas, a bíróság a keresetlevelet kézbesíti az alperesnek, amellyel egyidejűleg felhívja, hogy a keresetlevél kézbesítésétől számított negyvenöt napon belül terjessze elő az írásbeli ellenkérelmét. Az alperes az ellenkérelem előterjesztésével bocsátkozik perbe.

A bíróság a keresettel szembeni írásbeli ellenkérelem előterjesztését követően, az ügy körülményeitől függően, a Pp.-ben meghatározott módon lefolytatja a perfelvételt, majd a perfelvételt lezárja és kitézi az érdemi tárgyalást.

A keresetlevél elektronikus úton történő benyújtása és az arra vonatkozó visszajelzés kérdésében tekintse meg az [Automatikus feldolgozás](#) témát is.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbebocsátkozás határidejéről)?

A bíróság a keresetlevél benyújtását követően a 12. pontban leírtak szerint jár el. További tájékoztatáshoz a fél az ügy körülményeitől függően a további írásbeli perfelvétel keretében – ha ennek elrendelésére sor kerül – és a perfelvételi tárgyaláson, valamint az érdemi tárgyaláson, az eljárás egyedi jellemzői alapján juthat.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 23/02/2018